

Nafar agintariak, bide irristakorrean aitzina

Fermin Erbiti
KAZETARIA

Politikariena joko zelai irristakorra da, esku artean dituenak gai konplexuak izaten baitira, ertz askotakoak, soluzio bakar eta argirik gabeak. Ofizio horretan ez dago derrigorrez segitu beharreko araurik, eta orain artekoari eusteak ere ez du deus ziurtatzen. Egia da inguruan dituen teknikarien iritzia lagungarri izan dakiokela politikariari. Lagungarri, besterik ez, teknikarien iritzi guztiak entzunda hasten baita politikarien zeregina. Eta horretarako, jakina, inongo eskoletan ikasten ez den sena da funtsezkoena. Politikariena, beraz, jarduera erakargarria da, betiere amildegiaren ertzean ibiltzeko kementa duenarentzat, noski.

Honaino Daniel Innerarity filosofoak *Política en tiempos de indignación* liburutik harturiko ideia batzuk. Pentsatzekoa da Uxue Barkos lezioa ongi ikasia sartuko zela Diputazioaren jauregian iazko uztailean, lehendakari bihurtu zelarik. Izan ere, filosofoaren ikaslea izan zen gaztetan, eta politikan bidelaguna du orain.

Aldaketaren gobernu eratu zenetik urte erdira, nafar agintari berriek ederki frogatu dute zenbateraino den irristakorra zapaltzen duten zorua. Lehen hilabeteotan, bi erronka nagusi zituzten: erreforma fiskala eta 2016ko aurrekontua. Biak aise gainditu ondotik, irakaskuntzako lan publikoaren eskaintzak sortu du kalapitarik

handiena, eta arrakalen bat gobernuari babes ematen diotenen artean.

Gobernuan, noski, oro ez da urre. Edonork aurreikus zezakeen lanpostu gehienak euskaldunentzat izateak polemika piztuko zuela. Hobe, beraz, gaia aitzinetik behar bezala landu izan balitz. Baina ez gaitetzen inozoak izan: oposizioak sutsu joko du euskara bultzatzen duen edozein neurriren kontra. Eta gobernuari sostengua ematen dioten batzuen jokamoldea ere ez da hain harri-garria. Euskararen legearen beraren aldaketa ez al zen, ba, konpromisoetatik kanpo utzi, horretan guztiak ados jartzetik ez zegoelako?

“Porrota edo arrakasta partziala kudeatzen ez dakienak ez du politikarako balio, hor ere erabateko arrakastarik ez dagoelako. Politika jarduera mugatua da, hala moduzkoa, frustrazioz beterik, bizitzaren antzekoa”. Horiek ere Innerarityri lapurturiko hitzak dituzue.

Batzuen erreakzioak ikusita, komeni da esaldi horiek azpimarratu eta, bide batez, euskaltzaleok urte erdian jaso ditugun albiste on batzuk gogoratzea: D eredia Nafarroa osora zabaldu da, Euskalerrria Irratia legekoa da, ETB ikusten dugu, euskaltegiak diru-laguntzak jasotzen hasi dira, gobernuaren irudia elebiduna da... Nondik gatozen eta nora buelta gaitetzen kontuan harturik, horixe iruditzen zait azpimarragarria. ■

Zergadunak

Itxaro Borda
IDAZLEA

Goiz batez, lanera joan aitzin, irratia entzuten nengoela *Jeunes Agriculteurs* sindikatuko ordezkari bat aditu nuen, laborantzako arazoez mintzo zen: egoera larria alabaina nekazal eredu ekoizkorra segitzen duenarentzat. Prezio apalak, soberakinak, banatzaile erraldoien falangeak... Egundainoko leloak.

Harritu ninduen ordea gizon gazteak nola deitu zituen laborariak ez ziren baserri mundutik kanpo bizi diren jendeak: zerga ordaintzaile ertainak. Apaleste doinu batez ahoskatu hitzekin gainera. Hiritar edo herritar horiek ez ditu haurride, ez erkide, are gutxiago destino ahaide. Zergak pagatzen dituzte (beraz laborantzara

doazen laguntzen parte bat?) eta hori da beraien ezaugarri bakarra.

Ordaintzaile zekenak badaki noski, zergak ez datozela bat beti egiten den laborantza motarekin: genetikoki aldatu hazi gehiegi, pestizidak, antibiotikoak eta probiotikoak, anfetaminak... Guztiak gero plateretan aurkitzen direla, jende askoren osasuna kinka larrian uzteraino, hain zuzen ere bere zabor-produktu merkea zergarik pagatzen ahal ez dutenen asetzera doala.

Agian noizbait inguruko jendeak jende gisa kontsideratuko dituenen bestelako nekazaritza bat irudikatzen hasiko da haserre mutuak bulkatzen duen sindikalista elekaria. ■